

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIV

27.09.2016

TOP / POJ / ODG / TDR

A10e

SL

OL: DE

NADALJEVANJE ARHITEKTURNEGA NATEČAJA
“CONSTRUCTIVE ALPS”- TRAJNOSTNA PRENOVA IN GRADNJA V
ALPAH

A **Poročila Švice, Liechtensteina in Avstrije**

B **Predlog sklepa**

A Poročila Švice, Liechtensteina in Avstrije

2009 so pogodbenice Alpske konvencije sprejele odločitev, da Alpe postanejo modelna regija za zaščito podnebja. Arhitekturna nagrada "Constrictive Alps" je konkreten prispevek k realizaciji tega plana Akcijskega načrta za podnebje. Arhitekturni natečaj "Constructive Alps" bo četrtrič objavljen novembra.

Nagrada za trajnostno sanacijo in gradnjo v Alpah

Leta 2015 so bile z arhitekturno nagrado „constructive alps“ že tretjič po letih 2013 in 2010 nagrajene sanacije in novogradnje v alpskem prostoru, ki so lahko z ekološkega, pa tudi z vidika kulture gradnje, kulturnega, družbenega in ekonomskega vidika za vzor. Nagrada je konkreten doprinos k izvajanju Alpske konvencije in Akcijskega načrta za podnebje v Alpah. Nagrajeni so bili objekti v Alpah, ki prepričajo tako z estetskega kot tudi trajnostnega vidika. Od 350 vlog je prejelo 12 sanacij in novogradenj nagrado ali priznanje. Arhitektke in arhitekti nagrajenih objektov so med drugim posebno pozornost in skrb posvetili rabi tal, gradbeni dediščini in tehnologijam. Znesek nagradnega sklada v višini 50.000 evrov so si razdelile novogradnja iz Avstrije, dva objekta iz Švice in novogradnja iz Italije. Še osem drugih objektov je prejelo priznanje žirije kot posebno oceno vrednosti.

Prva nagrada: vaško središče

Novo zgrajeno župnišče v Krumbachu v Bregenzerwald (A) nudi stanovanjski prostor ob majhni porabi površine in poživlja vas kot kulturno in občinsko središče. Zelo nazorno kaže, da trajnost ni prazna beseda: Objekt je priključen na bližnje toplotno omrežje, ki se ogreva iz lesnih sekancev. Odlično se na visoki gradbeno umetniški ravni vključuje v kontekst cerkve in vaškega trga. Po družbeni plati pa daje doprinos k vaški skupnosti, ki lahko ima tukaj prostor za vaje, petje in seje.

Druga nagrada: renesansa vasi

Hiša Türalihus in sosednje gostišče ob vodnjaku, dva zgodovinska objekta v središču Valendas v dolini Bündner Vorderrheintal (CH), sta si razdelila drugo nagrado. Mnogo objektov v vaških središčih v Alpah je praznih in propadlih. Oba projekta v Valendasu pa vzorčno kažeta, kako je mogoče v vaška središča ponovno vrniti življenje. Prav tako prikazujeta, kako lahko sobivajo in se medsebojno krepijo trajnostni turizem, družbeno življenje na vasi in skrb za zgodovinsko dediščino. Pri prenovi previdno ravnajo z obstoječimi zgradbami in slednje povežejo z novim v usklajeno celoti, ki ohranja zgodovino.

Tretja nagrada: kmetijstvo z roko v roki s turizmom

Hiša Casa Riga v Comano Terme, majhni vasici v Trentinu (I), je v krajini vidna le kot ozka sled. Čeprav je objekt deloma zgrajen zemlji, ponuja hiša počitniškim gostom na kmetiji prelep razgled na okolico. Slednje omogoča ohranjanje nizkega ekološkega odtisa. Lesena konstrukcija skrbi za dobro klimo v prostoru. Gostje lahko tako kmetijstvo doživijo pred svojimi vrati.

Priznanja

- gorska kočica Refuge de l'Aigle, La Grave/FR
- kmetijska cona Zone agricole, Bonneval sur Arc/FR
- galerija Stalla Madulain, CH
- solarna hiša Solares Direktgewinnhaus, Zweisimmen/CH
- otroški vrtec Kindergarten Muntlix, AT
- poslovni objekt Illwerke Zentrum Montafon, Vandans/AT
- hiša Casa Alfio, Montecrestese/IT
- Planina Laška seč, Tolmin/SL

V treh dosedanjih razpisih je bilo skupno vloženih 1000 projektov iz celotnega alpskega prostora. Zanimanje za to arhitekturno nagrado je stalno naraščalo. Slednjega ne potrjujejo le številke o obiskovalcih spletne strani <http://www.constructivealps.net/>, temveč to potrjuje tudi uspeh razstave. Razstava je tako na poti s 3. natečajem v 5 jezikovnih različicah (francoski, slovenski, angleški, italijanski in nemški) in 7 različnih izvedbah. Poleg tega je bilo mogoče razstavljati celo v Alpam bolj oddaljenih mestih, kot sta Bukarešta in Praga; povpraševanje pa prihaja tudi iz Londona in Skandinavije. Žirijo v mednarodni sestavi pogosto vabijo na predavanja in pridobili smo že nekaj univerz, ki v svoje aktivnosti vključujejo tematiko arhitekturne nagrade in obiskujejo zmagovalne projekte. Tako so mednarodni študenti Univerze Liechtenstein en dan preživel v Valendasu, češki študenti pa so obiskali projekt v Zweisimmen. V teku je še več podobnih projektov. Dodaten vrhunec zadnjih mesecev je tudi dan kulture gradnje na Dunaju.

Na raznovrsten način smo sledili potrebi in zavezi z zadnje Alpske konference glede močnejšega povezovanja z Alpsko konvencijo. Tako so bile denimo razstave pripravljene v vseh alpskih jezikih. Prav tako sta bila v vse alpske jezike prevedena vodnik po razstavi in posebna izdaja revije o arhitekturi „Hochparterre“. Prevoz razstave, pa tudi referate ali druge spremljevalne projekte finančno prevzema švicarski Zvezni urad za prostorski razvoj. To povezovanje z Alpsko konvencijo je treba krepiti še naprej. Tako bo prihodnji, četrti natečaj

objavljen na uvodnem dogodku avstrijskega predsedovanja Alpski konvenciji. V tem okviru bo prikazana tudi razstava 3. natečaja. V luči možnih izboljšanj tečejo pogovori o tem, da bi žirijo dopolnili z dodatnimi člani iz drugih alpskih držav. Tudi komunikacija bo v prihodnje potekala v intenzivnejšem sodelovanju s Stalnim sekretariatom. Ob tem je treba jasno v ospredje postaviti pomen natečaja Constructive Alps za izvajanje Alpske konvencije. Z različnimi deležniki se razpravlja tudi o pogodbenih in finančnih možnostih.

Natečaj „Constructive Alps“ se je kot arhitekturna nagrada za trajnostno sanacijo in gradnjo nenehno izboljševal v svoji naravnosti in intenziviral svojo vsealpsko usmeritev. Z dodatnimi viri je bilo mogoče doseči že občutno dodano vrednost glede prepoznavnosti in sprejemanja nagrade, zlasti pa tudi glede pomembne sporočilne vrednosti v smislu vsealpske izmenjave na področju trajnostnega saniranja in gradnje. S 4. natečajem želimo posebej poudariti boljše povezovanje z Alpsko konvencijo in s tem še dodatno prispevati k izboljšanju prepoznavnosti Alpske konvencije.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca se seznani s poročilom Švice, Liechtensteina in Avstrije in se zahvali za njihovo delo.